

Geen Kerst

'Wij vieren geen Kerst, dit jaar.'

Toen Carla het hardop uitsprak, als antwoord op een vraag van haar collega, vond ze het wel een beetje erg definitief klinken. Maar toch was het zo. Met het hele gezin waren ze het eens geweest. Om verschillende redenen, dat wel. Zo eensgezind waren ze nu ook weer niet.

Hans interesseerde het gewoon niet. Fijn een paar dagen vrij, maar al dat gedoe erom heen vond hij niet nodig. Lekker dankbaar, daar sloofde ze zich dan ieder jaar voor uit. Maar goed, van hem hoefde het allemaal niet. Kimberley zat in een linkse periode. Je zou toch denken dat je met een vijftienjarige dochter samen de soort huishoudelijke stress die nu eenmaal bij de feestdagen hoort te lijf kon gaan. Maar helaas was het tegendeel waar. Spontaan helpen was er niet meer bij en de verplichte afwasbeurt ging gepaard met zoveel gemopper dat Carla het vaak maar zelf deed. Liever even de handen laten wapperen dan al dat gezeur in de keuken. Volgens Kim was Kerst was commercieel, materialistisch en Amerikaans en daarom vierde ze het principieel niet. Al die cadeautjes en die kitscherige versiering maakte haar misselijk, zei ze. Ondankbaar nest. Alsof Carla voor haar eigen plezier al die rommel in haar keurige huis haalde.

Jeffrey had er nog het meeste moeite mee. Hij sputterde over gezellig en dat-doen-we-altijd. Maar toen ze hem beloofde dat hij de felbegeerde gameboy even goed zou krijgen, hield hij gauw op. Het ging hem blijkbaar vooral om het dure cadeau dat hem door de twaalfjarige neus geboord leek te worden. Lekker eten was aan hem toch ook niet besteed. Iedere dag patat leek hem de hemel op aarde. Met af en toe een pizza voor de broodnodige afwisseling. Zelf had ze het helemaal gehad met Kerst. Ieder jaar die stress, het huis gezellig maken, bergen boodschappen doen, stad en land aflopen op zoek naar de juiste cadeautjes, je in allerlei bochten wringen om afspraken met familie in te plannen. En als puntje bij paaltje kwam was iedereen ontevreden en chagrijnig. Ze was het zat. Geen Kerst, lekker makkelijk. Geen boom, geen rommel, geen gedoe. Gewoon normale vrije dagen, lekker uitrusten en ontspannen en vooral niet geforceerd feestvieren. Geen verwachtingen dus geen teleurstellingen.

Dat vertelde ze allemaal niet aan haar collega. Ze liet het bij dat ene nietszeggende zinnetje. De collega was gelukkig te beleefd om door te vragen en Carla vermeed daarna succesvol ieder gesprek dat richting de vraag 'wat doe jij met de Kerst?' leek te gaan.

Na de kerstborrel op de zaak fietste ze naar huis. Ze nam de kortste weg door de winkelstraat. Normaal gesproken was het daar niet druk rond deze tijd, maar het was blijkbaar koopavond. Ze wurmde zich door de winkelende menigte heen. Zelig hoor, al die drukte. Heerlijk dat ze daar zelf niet tussen hoefde te lopen. Alleen wel jammer dat er nu geen leuke gelegenheid was om Hans dat nieuwe boek van zijn favoriete schrijver te geven. En ze wist dat Kim sinds kort weer een nieuwe zanger aanbad. Daar had ze vast nog geen cd van. Jeffrey kon altijd wel een spelletje extra voor zijn gameboy gebruiken. Alles was trouwens wel in de aanbieding nu. Misschien kon ze het vast kopen en het dan geven na Nieuwjaar. Omdat de vakantie bijna om was of zoiets. Resoluut schoof ze haar fiets in het rek. En zonder er nog verder over na te denken liep ze snel het drukke warenhuis in.

Een dag later, de dag voor Kerst, stond Carla al vroeg de ramen te lappen. Niet vanwege de Kerst natuurlijk. Gewoon, omdat het nodig was. Ze mocht dan parttime werken, ze bleef ook huisvrouw. Het huis moest gewoon schoon, dat had niets met de datum te maken. Het wilde trouwens maar niet licht worden vandaag. Dat had je zo in deze tijd van het jaar, dan waren de dagen het kortst. Misschien toch maar wat extra kaarsen neerzetten. Voor de gezelligheid. Niet voor Kerst. Kaarsen hoorden konden altijd wel, immers.

Kim was naar een vriendin gegaan, maar kwam onverwacht vroeg thuis. Vanwege de Kerst, legde ze smalend

uit. 'Iedereen viert het. Ik vroeg of ze mee gingen naar de stad, maar dat wilden ze niet. Kerstavond wilden ze thuis zijn. Echt flauw. Materialistisch gedoe.'

Mopperend vertrok ze naar boven, waar ze op de overloop Jeffrey met zijn Gameboy vond. Carla hoorde ze fluisteren. Ze dwong zichzelf haar aandacht op iets anders te richten. Meestal liep zo'n gesprek uit op ruzie, maar ruzie was gezond volgens de mensen die het konden weten. De mensen die het konden weten hielden alleen nooit rekening met de gevoelige zenuwen van de moeders van de ruziënde tieners. Het bleef echter stil, sterker nog, het gefluister hield ook op.

Een half uur later kwamen dochter en zoon samen naar beneden.

'Mam, wist je dat een kerstboom helemaal niet Amerikaans is? De Germanen hadden al bomen met ballen en lichtjes. Vanwege de zonnwende was dat.'

'O ja?' Carla vroeg zich af waar deze inleiding toe zou leiden.

'Nu dachten we, als we nou toch geen Kerst vieren... Mogen we dan de boom gebruiken om er een lichtjesboom van te maken? Niet voor Kerst, maar gewoon, zoals de Germanen het deden. Dus niet met die kitscherige ballen en engeltjes en vogeltjes, maar met natuurlijke versiering of zoiets.'

Ze zag aan Jeffrey's gezicht dat hij zich met moeite inhield. Als de tactvolle aanpak van zijn zus niet werkte zou hij de gebruikelijke dreintechniek gaan toepassen waarschijnlijk.

Maar dat hoefde niet. Ze vond het wel een goed idee, eigenlijk. Het was toch een gek gevoel, als je door de straat liep, zag je overal de bomen staan en dan leek hun eigen huis toch een beetje kil. Daarom stond ze direct op. 'Ik vind het wel een goed idee. Helpen jullie me de boom van zolder te halen? En dan moeten we meteen maar even alle dozen met Kerstversiering op zoeken, volgens mij heb ik wel wat strofiguurtjes en dennenappels en dat soort dingen.'

De boom stond op het tafeltje in de hoek van de kamer en Carla was bezig de lampjes te ontwarren. Traditie. Altijd zaten ze in de knoop, hoe netjes ze die dingen ook opborg na nieuwjaar. Ondertussen waren zoon en dochter de dozen met versiering aan het doorzoeken. Dennenappels, strofiguurtjes en plastic sterappeltjes waren al door de strenge toelatingseisen heen gekomen.

Ze hoorde de deur opengaan. Daar was Hans. Ook al vroeg. En met een grote doos in zijn handen. Hij zette die voorzichtig neer en zei verontschuldigend: 'Ja, juist dit jaar wel een Kerstpakket. Ik kon het moeilijk weigeren. Staat ook zo ondankbaar.'

Carla haalde haar schouders op. 'Geeft niet. Altijd wel leuk zo'n verrassing, toch? Heb je al gekeken wat er in zit?'

'Nog niet. Ik haal even een mesje om hem netjes open te snijden. Wat zijn jullie trouwens aan het doen?'

Jeffrey keek zijn vader uitdagend aan. 'Wij vieren geen Kerst. We hebben een lichtjesboom, net als de Germanen vroeger.'

Hans fronste. Helemaal begrijpen deed hij het duidelijk niet. 'Juist, ja. Ach, het staat wel gezellig.'

Carla had inmiddels de lampjes ontward en in de boom gehangen. 'Doen jullie de rest?'

Ze liep naar de eettafel toe, waar Hans zijn kerstpakket aan het uitpakken was.

'Kijk nou, genoeg voor een uitgebreid diner. Rollade, voorgesneden aardappelschijfjes, luxe groente in blik, sauzen en soep.'

'En een tafelkleed met bijpassende servetten. Mooi. Maar dat is wel erg kerstachtig, dat zilver en goud.' Dat laatste voegde hij er met een vlugge blik op de kinderen aan toe.

'Och,' zei Carla 'het staat ook gewoon sjiek. Ik vind het wel leuk. Zal ik dit allemaal vanavond klaarmaken? Lijkt me wel lekker.'

'Is dat niet veel werk?'

'Nee joh, dat valt wel mee. Ik had toch nog niets voorbereid. Of ik nou draadjesvles en spruitjes klaar maak of deze rollade en de rest, dat maakt niet uit. We eten dan alleen iets later.'

'Dan ga ik me nog even opfrissen.'

'En wij versieren de boom nog verder', deelde Jeffrey ongevraagd mee. Die had weer mee geluisterd. Kleine

potjes, grote oren...

'Ik hang toch mijn eigen ballen erin, hoor Kim Of mag dat niet?'

Hij keek zijn zus vragend aan. Kim zei toegeeflijk: 'Ach, waarom ook niet. Toch wel een beetje gek anders, om ze dit jaar in de doos te laten zitten. Het is natuurlijk wel een beetje kneuterig, dat we allebei een doos eigen ballen hebben gekregen toen we een paar maanden oud waren en onze eerste Kerst vierden. Maar het heeft ook wel wat, eigenlijk. Ik doe de mijne er toch ook maar in.'

Carla stond neuriënd in de keuken. Toch wel leuk, zo uitgebreid koken. Dat deed je toch niet zomaar. Niet dat het nu een reden had natuurlijk, ze vierden geen Kerst, maar het kwam gewoon toevallig door dat pakket van Hans zijn werk. Onverwacht stond Kim naast haar. 'Kan ik helpen?'

Carla hield een cynische reactie binnen en deed net of dit een normale vraag was. Al was het wel even moeilijk om niet te informeren welk wonder dit teweeggebracht had.

'Er staat sla in de koelkast en komkommer. Wil je dat even klein snijden en in de slakom doen?' Gezellig was dit. Misschien dat er toch ergens nog een ouderwets huiselijk trekje in de moderne tienerdochter zat.

Jeffrey kwam ook de keuken binnen. 'Ik heb het kleed op tafel gelegd en papa vraagt waar je de mooie borden opgeborgen hebt.'

De mooie borden? Bedoelde hij het Wedgwoodservies, dat ze nooit gebruikten omdat Hans altijd zei dat hij niet kon eten van een bord met ribbeltjes en randjes?

'In de kast op de overloop, bovenste plank.'

Ze schudde haar hoofd. Je viel hier van de ene verbazing in de andere.

Een paar uur later zaten ze aan een mooi gedekte tafel. Stemmige muziek klonk uit de radio. Wisten ze daar in die studio veel dat er ook mensen waren die geen Kerst vierden en andere muziek wilden horen? Maar het klonk wel feestelijk. De zilveren kandelaar stond in het midden tussen de mooie, nooit eerder gebruikte dekschalen. De boom was uitbundig versierd. Toen de speciale ballen van de kinderen er eenmaal in hingen, was de minimalistische natuurlijke uitstraling al verstoord. En dan konden net zo goed al die andere geliefde kitscherige ballen erin. Vond Hans. En niemand had hem tegengesproken. Kim had liefkozend de engeltjes erin gehangen en Jeffrey had van zijn zus de ster bovenop mogen zetten. Carla had voorzichtig de vier vogeltjes op de bovenste takken geklemd, dicht bij elkaar.

Onder de boom lagen de pakjes die ze gisteren gekocht had. En Hans had er opzichtig onopvallend nog een klein vierkant doosje bijgelegd. Vorige week had ze hem nog aangewezen dat ze die armband zo mooi vond. Maar ze had er uitdrukkelijk bij gezegd dat ze nu eenmaal geen Kerst vierden en dat ze dus wel kon wachten tot ze jarig was. Hij had alweer niet naar haar geluisterd. De lieverd, dacht ze onlogisch.

Ze keek de tafel rond. Hans zag er ontspannen uit, geen krant naast zijn bord, geen gsm in de aanslag.

Kimberley lachte zowaar om iets wat Jeffrey zei en Jeffrey at netjes van de rollade en de boontjes, zonder te zeuren om patat. Wat een gezellige sfeer.

Ineens proestte ze het uit. En door de verbaasde gezichten van de anderen begon ze hard te schaterlachen.

Jeffrey, altijd in voor een lawaaierig lolletje, begon mee te lachen. Zijn zus was niet bestand tegen zijn aanstekelijke gegier en begon ook te grinniken, waarna ze gezamenlijk de slappe lach kregen. Hans, de stille, glimlachte alleen maar, maar er waren pretlichtjes in zijn ogen, die daar jaren niet geweest waren.

'Waarom lachen we eigenlijk?' informeerde Jeffrey een kwartier later nog nahikkend.

Carla stond op, hief haar wijnglas en zei plechtig: 'Op het beste Kerstfeest sinds jaren! En volgend jaar vieren we weer geen Kerst!'